

TIL KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

HØRINGSUTTALELSE OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

FRA ØSTRE TOTEN KOMMUNE

Punkt 3 i høringsnotatet

Rett til barnehageplass

Alder: Rett til barnehageplass fra fylte ett år rimer godt med at foreldrepermisjonen for de fleste familier varer i ett år.

Det innebærer imidlertid at det må være tilgjengelige barnehageplasser til enhver tid, etterhvert som barna fyller ett år.

Samtidig som foreldre får retten, har de ikke plikt til å benytte barnehage. Det er derfor stor usikkerhet knyttet til behovet for plasser.

Selv om mange kommuner, som vår, har full barnehagedekning i dag (det vil si at alle som søkte til hovedopptaket i 2007 fikk plass), er det fremdeles 25% av toåringene og 35% av ettåringene SOM IKKE HAR SØKT OM Plass.

Dersom samfunnsutviklingen gjør at disse blir søkere i et raskt tempo, har vi ikke lenger full dekning. Vi må da begynne på en ny runde med utbygging.

Hvis retten skal gjelde fra **fylte** ett år innebærer det at kommunen må ha en viss overdekning av plasser. Slik overdekning vil i de fleste kommuner også omfatte de private barnehagene (som i vår kommune står for ca 1/3 av tilbudet). Derfor må statens (kommunens) finansiering av barnehagene, inkludert de private, ta høyde for overdekning.

Hvis retten gjelder fra **hovedopptaket i det året barnet fyller ett år**, slik forslaget legger opp til, gir det kommunen større anledning til å tilpasse tilbudet til behovet. Dette vil imidlertid **ikke tilfredsstill** den enkelte familie som da kanskje må skaffe annen barnepass i inntil 11 måneder, (hvis barnet fyller ett år i september og kommunen bare har ett opptak i året gjeldende fra 1.august)

Ideelt sett mener vi at retten bør gjelde fra fylte ett år, og at finansieringen fra statens side må sikre at kommunene, eller de private barnehageeierne, har mulighet til nødvendig overkapasitet på barnehageplasser for å møte behovet.

Med henblikk på den gruppen som kan være potensielle søkere, mener vi at retten (lovendringen) bør utsettes 1-2 år.

Beliggenhet og plasstype

Vi er enige i forslaget om at retten skal gjelde innenfor kommunen, uten at det forbyr foreldre å søke plass andre steder dersom de har grunner for det og tilbud kan gis i barnehage i en nabokommune.

Vi er også enige i *intensjonen* om å etterkomme søkerens ønske om en bestemt barnehage eller en bestemt plasstype.

Sett i henhold til det som er nevnt ovenfor om usikkerhet om behovet/ behov for overdekning, vil det bli svært vanskelig for kommunen dersom retten skulle gjelde uavgrenset.

Forslaget gir bare rett til ”en plass i den kommunen barnet er bosatt”. Erfaring viser at dette på langt nær er tilfredsstillende for foreldrene. **Derfor må en slik begrenset rett kommuniseres som det den er – og IKKE gi foreldre urealistiske forventninger.**

Punkt 4 i høringsnotatet

Rammefinansiering av barnehagesektoren

... skal innføres når full barnehagedekning er på plass...

Selv om kommunen pr.dags dato har plass til alle som har søkt, er det fremdeles en viss prosent som IKKE har søkt plass.

Ved innføring av rett til plass, - og avhengig av visse samfunnsforhold som kontantstøtte, arbeidsmarked, ”tro på barnehager” med mer, er det selvsagt mulig at denne siste gruppen vil søke – og få – plass.

Det blir viktig at statlige rammeoverføringer tar høyde for at en større andel enn i dag av kommunens barn kan bli barnehagebrukere.

Rapporteringen som omtales i punkt 6 i høringsutkastet, må få virkning for finansieringen, slik at konkrete data fra barnehagene ligger til grunn for rammeoverføringen.

Punkt 5 i høringsnotatet

Finansiering av ikke –kommunale barnehager

Alternativ 1 –3:

Ikke rett til tilskudd ved etablering etter 2009 – fritt komm. skjønn

Gir kommunen bedre styring med sektoren, men kan begrense brukernes mulighet til å etablere alternative barnehage tilbud

Alternativ 2-4

Ikke rett til tilskudd etter 2009, hvis etablering har negative følger for komm.bh. – begrenset komm. skjønn

En må gå ut fra at den kommunale barnehagen tilfredsstiller alle kvalitetskrav, og det bør derfor ikke være en kommunal oppgave å finansiere barnehager som det ikke er behov for, selv om det skulle være et ønske, for eksempel en alternativ barnehage.

Alternativ 1-2

Kommunalt fastsatte regler for tilskudd

Dette vil gi en finansieringsordning som partene (kommunen og barnehagene) kjenner og godtar i fellesskap.

..forutsatt at reglene utformes i henhold til forvaltningsloven

..forutsetningen er at kommunen gis både tid til og god rettleiding i å utforme hensiktsmessige regler.

...krever bedre rapporteringsordninger fra hver barnehage (krav til regnskap og revisjon)

.. krever kompetanse i kommunen til å vurdere barnehagenes rapporteringer.

..må innebære at kommunen har rett til innsyn og kompetanse til å utføre dette.

Alternativ 3-4

Tilskudd i hht statlig fastsatt prosentsats.

Tar ikke hensyn til barnehagens kostnader, kan virke urettferdig; noen barnehager får ikke dekket sine kostnader, mens andre blir overfinansiert.

Enkel å administrere,

Forutsetter at de private barnehagene aksepterer kommunens beregning av egne kostnader.

Forutsetter at diff. Mellom x % og 100% kan forklares

Vi går inn for alternativ 1

Punkt 6 i høringsnotatet

Innhenting av data...

Vi har ingen innvendinger mot dette punktet, men mener ordningen bør brukes til å gi kommunene økonomiske rammer i tråd med den faktiske situasjonen i barnehagesektoren, ikke bare tilskudd i hht til barnetallet i kommunen.

Østre Toten kommune
2850 Lena

2.januar 2008.

Ane-Kristin Nærbøe
barnehagesjef

Uttalelsen er utarbeidet i samarbeid mellom politisk og administrativt nivå i kommunen.